

Sygn. akt I C 274/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2017r.

Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim w Wydziale I Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący Sędzia SR Jolanta Jaros - Skwarczyńska

Protokolant starszy sekretarz Beata Jakóbczyk

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2017 r. w Tomaszowie Mazowieckim

na rozprawie

sprawy z powództwa J. S., G. S., A. S.

przeciwko (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. i Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu w W.

o zadośćuczynienie i odszkodowanie

1/. zasądza od pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. rzecz **powódki J. S.:**

- kwotę 28.000,00 (dwadzieścia osiem tysięcy złotych 00/100) tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22.07.2011r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 01.01.2016r. do dnia zapłaty;

- kwotę 8.000,00 (osiem tysięcy złotych 00/100) tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22.07.2011r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 01.01.2016r. do dnia zapłaty;

2/. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

3/. oddala powództwo w stosunku do pozwanego Ubezpieczeniowego Funduszu gwarancyjnego z siedzibą w W.;

4/. zasądza od pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. rzecz **powódki J. S.** kwotę 590,00 (pięćset dziewięćdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;

5/. odstępuje od obciążania powódki J. S. kosztami procesu na rzecz pozwanego Ubezpieczeniowego funduszu Gwarancyjnego w W.;

6/. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim :

- od powódki J. S. kwotę 1.200,00 (jeden tysiąc dwieście złotych 00/100) tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu oraz kwotę 657,00 (sześćset pięćdziesiąt siedem złotych 00/100) tytułem wydatków na opinie biegłych od oddalonej części powództwa;

- od pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. kwotę 1.800,00 (jeden tysiąc osiemset złotych 00/100) tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu i kwotę 986,00 (dziewięćset osiemdziesiąt sześć złotych 00/100) tytułem wydatków na opinie biegłych od uwzględnionej części powództwa;

7/. zasądza od pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. rzecz **powoda G. S.:**

- kwotę 20.000,00 (dwadzieścia tysięcy złotych 00/100) tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22.07.2011r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 01.01.2016r. do dnia zapłaty;

8/. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

9/. oddala powództwo w stosunku do pozwanego Ubezpieczeniowego Funduszu gwarancyjnego z siedzibą w W.;

10/. zasądza od pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. rzecz powoda G. S. kwotę 712,00 (siedemset dwanaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;

11/. odstępuje od obciążania powoda G. S. kosztami procesu na rzecz pozwanego Ubezpieczeniowego funduszu Gwarancyjnego w W.;

12/. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim :

- od powoda G. S. kwotę 495,00 (czterysta dziewięćdziesiąt pięć złotych 00/100) tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu oraz kwotę 506,00 (pięćset sześć złotych 00/100) tytułem wydatków na opinie biegłych od oddalonej części powództwa;

- od pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. kwotę 1.005,00 (jeden tysiąc pięć złotych 00/100) tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu i kwotę 1.027,00 (jeden tysiąc dwadzieścia siedem złotych 00/100) tytułem wydatków na opinie biegłych od uwzględnionej części powództwa;

13/. zasądza od pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. rzecz **powoda A. S.:**

- kwotę 20.000,00 (dwadzieścia tysięcy złotych 00/100) tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22.07.2011r. do dnia 31.12.2015r. oraz odsetkami za opóźnienie od dnia 01.01.2016r. do dnia zapłaty;

14/. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

15/. oddala powództwo w stosunku do pozwanego Ubezpieczeniowego Funduszu gwarancyjnego z siedzibą w W.;

16/. zasądza od pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. rzecz powoda A. S. kwotę 712,00 (siedemset dwanaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;

17/. odstępuje od obciążania powoda A. S. kosztami procesu na rzecz pozwanego Ubezpieczeniowego funduszu Gwarancyjnego w W.;

18/. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim :

- od powoda A. S. kwotę 495,00 (czterysta dziewięćdziesiąt pięć złotych 00/100) tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu oraz kwotę 497,00 (czterysta dziewięćdziesiąt siedem złotych 00/100) tytułem wydatków na opinie biegłych od oddalonej części powództwa;

- od pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. kwotę 1.005,00 (jeden tysiąc pięć złotych 00/100) tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu i kwotę 1.010,00 (jeden tysiąc dziesięć złotych 00/100) tytułem wydatków na opinie biegłych od uwzględnionej części powództwa;

Sygn. akt I C 274/12

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 22 lutego 2012 roku, **powódka J. S.** reprezentowana przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wносиła o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W., na jej rzecz kwoty 40.000 złotych tytułem zadośćuczynienia w oparciu o treść art. 446 § 4 k.c. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 lipca 2011r. do dnia zapłaty, kwoty 20.000 złotych tytułem jednorazowego odszkodowania w oparciu o treść art. 446 § 3 k.c. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 lipca 2011 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a nadto zwolnienie powódki od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości.

W pozwie z dnia 22 lutego 2012 roku, **powód G. S.** reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wносиł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W., na jego rzecz kwoty 30.000 złotych tytułem zadośćuczynienia w oparciu o treść art. 446 § 4 k.c. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 lipca 2011r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a nadto zwolnienie powoda od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości.

Przedmiotowa sprawa została zarejestrowana w Rep. C za numerem sygn. akt I C 275/12.

W pozwie z dnia 22 lutego 2012 roku, **powód A. S.** reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wносиł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W., na jego rzecz kwoty 30.000 złotych tytułem zadośćuczynienia w oparciu o treść art. 446 § 4 k.c. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 lipca 2011r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a nadto zwolnienie powoda od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości.

Przedmiotowa sprawa została zarejestrowana w Rep. C za numerem sygn. akt I C 276/12.

Postanowieniem z dnia 22 czerwca 2012 roku, wydanym na rozprawie, Sąd na podstawie art. 219 k.p.c. połączył do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawę z powództwa G. S. przeciwko (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. o zadośćuczynienie ze sprawą z powództwa J. S. przeciwko (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. o zadośćuczynienie i odszkodowanie sygn. akt I C 164/12.

Postanowieniem z dnia 18 lipca 2012 roku, wydanym na posiedzeniu niejawnym, Sąd na podstawie art. 219 k.p.c. połączył do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawę z powództwa A. S. przeciwko (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. o zadośćuczynienie ze sprawą z powództwa J. S. przeciwko (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. o zadośćuczynienie i odszkodowanie sygn. akt I C 164/12.

W odpowiedzi na pozew z dnia 20.06.2012r., 25.06.2012r. i z dnia 16.07.2012r. pełnomocnik pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. wносиł o oddalenie powództw w całości i o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego kwestionując je co do zasady jak i wysokości.

W piśmie procesowym z dnia 06 sierpnia 2012r. pełnomocnik powodów J. S., G. S. i A. S. wносиł o wezwanie na podstawie art. 194 § 3 k.p.c. do udziału w sprawie w charakterze pozwanego dodatkowo Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w W..

Postanowieniem z dnia 19 grudnia 2012r., Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanego Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w W..

W odpowiedzi na pozew z dnia 10.01.2013r. (data stempla pocztowego), pełnomocnik pozwanego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w W. wносиł o oddalenie powództw w całości oraz o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm+ przepisanych wskazując m.in. że (...) w W. zobowiązany jest do zaspokajania roszczeń w zakresie ściśle wyznaczonym przez ustawę z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniowym obowiązkowych, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. 2003 Nr 124 poz. 1152), a w związku z odpowiedzialnością sprawcy wypadku M. D. na zasadzie ryzyka również i pozwany (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. ponosi odpowiedzialność za szkodę

w pełnej wysokości i odpowiedzialność ta nie może zostać skutecznie ograniczona, o ile nie zostanie udowodnione wystąpienie przesłanki egzoneracyjnej.

Nadto, pełnomocnik pozwanego (...) w W. podniósł, iż żaden przepis ustawy ani żadna umowa nie wprowadza odpowiedzialności solidarnej, gdyż odpowiedzialność ubezpieczyciela wynika z zawartej umowy ubezpieczenia OC posiadacza pojazdu mechanicznego, natomiast ewentualna odpowiedzialność (...) w W. wobec powodów znajduje źródło wyłącznie w ustawie.

Dodatkowo pełnomocnik pozwanego (...) w W. podniósł zarzut przyczynienia się poszkodowanego na poziomie 80% do zaistniałego wypadku, gdyż bezpośrednią przyczyną zdarzenia było niewłaściwe zachowanie pieszego, w którego organizmie stwierdzono 3,19 % alkoholu, co miało wpływ na jego koordynację ruchową i reagowanie na bodźce, a ponadto z zeznań świadków wynika, iż poszkodowany L. S. wbiegł na przejście dla pieszych.

Z dniem 30 października 2015r. nastąpiło połączenie (...) S.A. (...) z (...) S.A. (...) poprzez przeniesienie całego majątku (...) S.A. (...) z siedzibą w W. na (...) S.A. (...) z (...) S.A. (...) w trybie art. 492 § 1 pkt 1 ksh (wypis z KRS –k. 494-496).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 22 sierpnia 2010 roku, na 369,8 km drogi K-8 w miejscowości C., kierujący pojazdem m-ki V. (...) potrafił przechodzącego przez jezdnię pieszego L. S., który w konsekwencji upadł na jezdnię wprost pod koła nadjeżdżających pojazdów ciężarowych, w wyniku czego doznał obrażeń ciała skutkujących zgonem.

dowód: postanowienie o umorzeniu śledztwa z dnia 24.12.2010r – k.140 akt 2 Ds. 1069/10;

zeznania świadka M. D. – k. 231 verte- k.232; świadka J. M.- k. 391 verte- k.392; M. M. – k. 393-394;

Kierujący pojazdem marki V. (...) M. D. w taktyce jazdy popełnił następujące błędy:

- nie zachował należytej ostrożności zbliżając się do oznakowanego przejścia dla pieszych (art. 26 pkt 1 ustawy prawo o Ruchu Drogowym);
- nie zapewnił sobie prawidłowej widoczności przejścia dla pieszych i nie prowadził prawidłowej obserwacji przedpola jazdy;
- nie dostosował prędkości ruchu pojazdu do sytuacji na drodze;
- wykonał manewr wyprzedzania bezpośrednio przed oznakowanym przejściem dla pieszych (wbrew art. 26 pkt 3 ustawy prawo o Ruchu Drogowym);
- przekroczył prędkość administracyjnie dopuszczalną (70 km/h), poruszając się z prędkością 100 km/h.

Poszkodowany uczestnik ruchu L. S. wtargnął na przejście dla pieszych bezpośrednio przed nadjeżdżające pojazdy, wbrew zakazowi wynikającemu z art. 14 pkt 1 i 4 ustawy prawo o Ruchu Drogowym, a ponadto znajdował się po wpływie alkoholu (3,19 % alkoholu we krwi).

Zasadniczą przyczyną zaistnienia przedmiotowego wypadku było nieprawidłowe zachowanie pieszego (poszkodowanego L. S.), który nagle wtargnął dla przejście dla pieszych bezpośrednio przed nadjeżdżające pojazdy, znajdując się pod wpływem alkoholu.

Do wypadku przyczynił się również kierujący pojazdem marki V. (...) M. D..

dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i rekonstrukcji zdarzeń drogowych dr inż. K. W.-k.415-429; uzupełniająca pisemna opinia w/w biegłego z zakresu techniki samochodowej i rekonstrukcji zdarzeń

drogowych – k. 453-458; ustna uzupełniająca opinia w/w biegłego z zakresu techniki samochodowej i rekonstrukcji zdarzeń drogowych – k. 598 verte;

Nie jest możliwe wyodrębnienie tych obrażeń u poszkodowanego L. S., które w sposób bezsporny powstały w wyniku uderzenia przez samochód osobowy marki V. (...), a tym samym wskazanie tych obrażeń, które ewentualnie skutkowałyby śmiercią w/w.

W wyniku uderzenia przez samochód osobowy marki V. (...) nie powstały natomiast obrażenia skutkujące natychmiastowym ustaniem czynności układu krążenia np. przerwanie aorty czy oderwanie serca od naczyń krwionośnych, lecz powstały tzw. obrażenia krwawiące. Obrażenia bezwzględnie śmiertelne były natomiast skutkiem przejechania przez samochody ciężarowe.

dowód: opinia biegłego z zakresu medycyny sądowej dr n.med. P. B. – k.503-514; ustna uzupełniająca opinia w/w biegłego zakresu medycyny sądowej – k. 561- 561 verte;

Powódka J. S. pozostawała w związku małżeńskim z L. S. przez 40 lat. Miała w mężu oparcie, który zarabiał pieniądze, aby rodzinie niczego nie zabrakło. W dniu śmierci męża, byli razem na dożynkach, ale ona wróciła wcześniej sama, aby zająć się gospodarstwem. Kiedy dowiedziała się o śmierci męża płakała, była zdrętwiała i oniemiała. Nie pokazywała po sobie emocji. Po śmierci męża korzystała z pomocy lekarza pierwszego kontaktu oraz przyjmowała leki uspokajające.

Cierpienia powódki J. S. wynikające ze śmierci męża, z punktu widzenia psychologicznego procesu żałoby, miały umiarkowany charakter i nie spowodowały przedłużającej się dezorganizacji w ważnych sferach życia (relacje rodzinne, aktywność codzienna, stan zdrowia). U powódki przebieg procesu żałoby był typowy i nie wykroczył poza tradycyjny czas przystosowywania się do życia bez osoby bliskiej. Żałoba spowodowała niewielkie okresowe obniżenie nastroju i zdolności odczuwania radości z codziennej aktywności, ale nie spowodowała jej zaburzenia.

dowód: opinia psychologiczna sporządzona przez G. M. k.581-583;

zeznania powódki J. S. –k.599 i k.106-107;

Powód G. S. w chwili śmierci ojca miał 39 lat. Nie korzystał z pomocy specjalistycznej. Po śmierci ojca czuł się tak jak każda osoba po śmierci kogoś bliskiego. W chwili śmierci ojca zamieszkiwał razem z nim, matką oraz bratem A..

W związku ze śmiercią ojca, powód G. S. znalazł się w sytuacji kryzysowej, skutkującej zaburzeniem równowagi wewnętrznej, które objawiało się uczuciem silnego stresu z somatyzacją napięcia emocjonalnego i silnym wypieraniem doznawanych emocji. Przebieg procesu był typowy i nie wykroczył poza tradycyjnie przyjmowany czas jej trwania. Żałoba nie spowodowała u powoda G. S. obniżenia aktywności życiowej ani zmian w jego systemie wartości i funkcjonowaniu emocjonalnym.

dowód: opinia psychologiczna sporządzona przez G. M. k.584-585;

zeznania powoda G. S. –k.599 i k.74 i k. 198 verte;

Powód A. S. w chwili śmierci ojca miał 35 lat. Nie miał własnej rodziny. Zamieszkiwał w domu rodzinnym.

W związku ze śmiercią ojca doznał silnego stresu powodującego zaburzenia równowagi wewnętrznej, które objawiało się dezorganizacją zachowania, skoncentrowaniem myślenia na zmarłym, bezradnością i poczuciem utraty wsparcia w codziennych obowiązkach. Przebieg procesu był typowy i nie wykroczył poza tradycyjnie przyjmowany czas przystosowywania się do życia bez osoby bliskiej. Doświadczenie żałoby nie wpłynęło na zmiany w postawie życiowej i funkcjonowaniu emocjonalnym. Żałoba spowodowała u powoda A. S. niewielkie okresowe obniżenie aktywności życiowej w postaci zaniedbywania bieżących obowiązków.

dowód: opinia psychologiczna sporządzona przez G. M. k.586-587;

zeznania powoda A. S. – k.599 i k.198 verte i k.199;

Powyższe ustalenia faktyczne, Sąd poczynił w oparciu o dokumenty załączone do akt niniejszej sprawy jak i do akt szkodowych, opinie biegłych z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych, medycyny sądowej i psychologii, jak i zeznania powodów oraz świadków M. D., M. M. i J. M., które uznał za wiarygodne w zakresie dotyczącym przebiegu zdarzenia z dnia 22 sierpnia 2010 roku.

Dokonując oceny zgromadzonego tak materiału dowodowego Sąd uznał, iż brak jest podstaw, aby odmówić waloru wiarygodności opiniom, sporządzonym w niniejszej sprawie przez biegłych z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych, medycyny sądowej i psychologii. Zdaniem Sądu, powyższe opinie zostały sporządzone w oparciu o całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, bazują na wiedzy i doświadczeniu biegłych w zakresie ich specjalności. Ponadto, opinie te jako odnoszące się do wszystkich kwestii zawartych w tezach dowodowych są wyczerpujące i zawierają fachowe uzasadnienie wniosków końcowych w nich zawartych. Dlatego też stały się podstawą poczynienia ustaleń przez Sąd.

Sąd zważył, co następuje:

Bezspornym w niniejszym postępowaniu był fakt, iż w dniu 22 sierpnia 2010 roku, o godzinie 23.12 na 369,8 km drogi (...) w miejscowości C., doszło do wypadku drogowego, w którym L. S., na skutek doznanych obrażeń ciała zginął na miejscu.

Bezsporne jest również to, iż samochód osobowy marki V. (...) o nr rej. (...), którym kierował M. D., posiadał ważne ubezpieczenie w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W..

Element sporny toczącego się postępowania, sprowadzał się natomiast do oceny zasadności zasądzenia na rzecz powodów J. S., G. S. i A. S. zadośćuczynienia dochodzonego w oparciu o treść art. 446 § 4 k.c. jak i też ustalenia, który podmiot posiada legitymację bierną w przedmiotowej sprawie, tj. (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. (następca (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W.), czy Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w W..

W tej sytuacji należy na wstępie odnieść się do treści ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U z 2003 roku, Nr 124, poz. 1152, z późn. zm.).

W myśl art. 19 w/w ustawy poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń, przy czym może dochodzić roszczeń bezpośrednio od Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w przypadkach, o których mowa w art. 98 ust. 1, 1a i 2.

Przepis art. 98 ustawy stanowi, że do zadań Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego należy zaspokajanie roszczeń z tytułu ubezpieczeń obowiązkowych za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- na osobie, gdy szkoda została wyrządzona w okolicznościach uzasadniających odpowiedzialność cywilną posiadacza pojazdu mechanicznego lub kierującego pojazdem mechanicznym, a nie ustalono ich tożsamości;

- w mieniu, w przypadku szkody, w której równocześnie u któregośkolwiek uczestnika zdarzenia nastąpiła śmierć, naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia, trwający dłużej niż 14 dni, a szkoda została wyrządzona w okolicznościach uzasadniających odpowiedzialność cywilną posiadacza pojazdu mechanicznego lub kierującego pojazdem mechanicznym, a nie ustalono ich tożsamości.

Nadto do zadań Funduszu należy zaspokajanie roszczeń z tytułu ubezpieczeń obowiązkowych za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na osobie, w mieniu oraz w mieniu i na osobie, gdy posiadacz zidentyfikowanego pojazdu mechanicznego, którego ruchem szkodę tę wyrządzono, nie był ubezpieczony obowiązkowym ubezpieczeniem

OC posiadaczy pojazdów mechanicznych oraz gdy posiadacz zidentyfikowanego pojazdu mechanicznego, którego ruchem szkodę tę wyrządzono, zarejestrowanego za granicą na terytorium państwa, którego biuro narodowe jest sygnatariuszem Porozumienia Wielostronnego, nie był ubezpieczony obowiązkowym ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, a pojazd mechaniczny był pozbawiony znaków rejestracyjnych, bądź znaki te nie były, w momencie zdarzenia, przydzielone temu pojazdowi przez właściwe władze.

W przedmiotowej sprawie, mając na uwadze zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, a w szczególności opinię biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych stwierdzić należy, iż kierujący pojazdem marki V. (...) M. D., który nie zachował należytej ostrożności zbliżając się do oznakowanego przejścia dla pieszych (art. 26 pkt 1 ustawy prawo o Ruchu Drogowym), nie dostosował prędkości ruchu pojazdu do sytuacji na drodze, wykonał manewr wyprzedzania bezpośrednio przed oznakowanym przejściem dla pieszych (wbrew art. 26 pkt 3 ustawy prawo o Ruchu Drogowym, a ponadto przekroczył prędkość administracyjnie dopuszczalną o 30 km/h, poruszając się z prędkością 100 km/h przyczynił się do zaistniałego wypadku, w następstwie którego, wyniku doznanych obrażeń, poszkodowany L. S. poniósł śmierć na miejscu.

Dla przyjęcia odpowiedzialności kierującego samochodem osobowym marki V. (...) nie bez znaczenia pozostaje również i opinia biegłego z zakresu medycyny sądowej z której wynika, iż przy najechaniu lub potrąceniu L. S. z prędkością 60 km/h i większą z bardzo dużym prawdopodobieństwem (wzrastającym wraz z prędkością) doszłoby do jego śmierci lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, aczkolwiek nie da się wyodrębnić tych obrażeń, które w sposób bezsporny powstały w wyniku uderzenia przez samochód osobowy V. i które ewentualnie skutkowałyby jego śmiercią.

W granicach odpowiedzialności sprawcy wypadku z dnia 22.08.2010 roku, który wydarzył się w miejscowości C., w wyniku którego śmierć poniósł L. S., odpowiada ubezpieczyciel tj. (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. (jako następcą (...) S.A. V. (...) z siedzibą w (...) S.A. w S.), co znalazło swoje odzwierciedlenie w sentencji wyroku.

Odpowiedzialność pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. za wyrządzoną szkodę znajduje swoje oparcie w art. 436 § 2 k.c. w związku z art. 435 § 1 k.c. i w umowie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody związane z ruchem tych pojazdów, łączącej pozwanego z właścicielem samochodu marki V. (...) o nr rej. (...).

Zgodnie zaś z art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz zostaje zawarta umowa ubezpieczenia. Stosownie natomiast do brzmienia art. 35 i art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.03.124.1152) ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

Podstawą prawną żądania strony powodowej w zakresie zasądzenia zadośćuczynienia jest przepis art. 446 § 4 k.c. zgodnie z którym Sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Przepis art. 446 § 4 k.c. został wprowadzony do porządku prawnego ustawą z dnia 30 maja 2008 roku o zmianie ustawy kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 116, poz. 731) obowiązującą od 3 sierpnia 2008 roku. Ustawodawca wprowadził wymieniony przepis słusznie uznając, że dotychczasowa regulacja dotycząca uprawnień osób najbliższych w przypadku zgonu poszkodowanego jest niewystarczająca, gdyż nie podlegały wynagrodzeniu pieniężnemu cierpienia moralne będące następstwem śmierci poszkodowanego. Niekiedy cierpienia te znacznych rozmiarów wiążące się z poczuciem ogromnej straty, bólu, uczucia osamotnienia np. w przypadku śmierci małoletniego dziecka, która z reguły nie pociąga za sobą wymiernych strat materialnych dla rodziców, które

skutkowały przyznaniem stosownego odszkodowania na podstawie art. 446 § 3 k.c. nie mogły stanowić podstawy zasądzenia zadośćuczynienia, pogłębiając tym samym odczucie krzywdy i niesprawiedliwości.

W odniesieniu do zadośćuczynienia określonego w przepisie art. 446 § 4 k.c. aktualność posiadają wypracowane przez orzecznictwo i doktrynę prawa cywilnego poglądy dotyczące instytucji zadośćuczynienia za doznaną krzywdę przewidzianej w art. 445 k.c.

Kompensacie podlega zatem doznana krzywda, a więc w szczególności cierpienie, ból i poczucie osamotnienia po śmierci najbliższego członka rodziny. Ustawodawca wskazał, że suma pieniężna przyznana tytułem zadośćuczynienia ma być odpowiednia, nie precyzując jednocześnie zasad ustalania jej wysokości. Nie ulega wątpliwości, że o rozmiarze należnego zadośćuczynienia decyduje rozmiar doznanej krzywdy. Zadośćuczynienie ma bowiem na celu naprawienie szkody niemajątkowej, wyrażającej się doznaną krzywdą w postaci cierpień fizycznych i psychicznych. Nie dający się ściśle wymierzyć charakter krzywdy sprawia, że ustalenie jej rozmiaru, a tym samym i wysokości zadośćuczynienia, zależy od oceny sądu. Ocena ta powinna uwzględniać całokształt okoliczności sprawy, nie wyłączając takich czynników, jak np. wiek poszkodowanego oraz postawa sprawcy. Przy ustalaniu rozmiaru cierpień powinny być uwzględniane zobiektywizowane kryteria oceny, odniesione jednak do indywidualnych okoliczności danego wypadku. Oceniając rozmiar szkody niemajątkowej brane są zatem pod uwagę: dramatyzm doznań osób bliskich zmarłego, poczucie osamotnienia i „odczuwanej pustki”, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią osoby najbliższej. Przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia należy uwzględnić jaką rolę w rodzinie pełniła osoba zmarłego, do jakich doszło zaburzeń w prawidłowym funkcjonowaniu pozostałych członków rodziny. Przesłanką powinno być również określenie, w jakim stopniu pozostali członkowie rodziny będą umieli odnaleźć się w nowej rzeczywistości i za ile zdolni są zaakceptować obecny stan rzeczy.

Zasądzone na rzecz danej osoby zadośćuczynienie powinno mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny w związku z czym jego wysokość nie może być symboliczna, lecz musi przedstawiać dla strony jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość, przy jednoczesnym uwzględnieniu aktualnych warunków i stopy życiowej społeczeństwa.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd uznał, że odpowiednie będzie zasądzenie na rzecz:

- powódki J. S. kwoty 28.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 8.000 zł tytułem odszkodowania za pogorszenie stopy życiowej,

- powodów G. S. i A. S. kwot po 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

W ocenie Sądu wymienione kwoty z jednej strony uwzględniają charakter i stopień cierpień doznanych przez każdego z powodów w związku ze śmiercią męża i ojca jak i wiek oraz sytuację życiową każdego z powodów, a z drugiej zaś strony stanowią odczuwalną dla powodów wartość ekonomiczną, która pozwoli na złagodzenie doznanej przez nich krzywdy. W ocenie Sądu zasądzone zadośćuczynienia są niewygórowane i rozsądne. W pozostałym zakresie powództwa powodów w przedmiocie zadośćuczynienia zostały oddalone.

Nadmienić należy, iż w rozpoznawanej sprawie strona pozwana (pełnomocnik pozwanego (...)) w W.) podnosiła zarzut przyczynienia się do powstania szkody na poziomie 80% do zaistniałego wypadku, gdyż bezpośrednią przyczyną zdarzenia było niewłaściwe zachowanie pieszego, w którego organizmie stwierdzono 3,19‰ alkoholu, co miało wpływ na jego koordynację ruchową i reagowanie na bodźce, a ponadto nagłe wtargnięcie poszkodowanego na przejście dla pieszych.

Stosownie do treści art. 362 k.c. jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Z mocy tego przepisu odszkodowanie należne najbliższym członkom rodziny zmarłego także ulega zmniejszeniu, jeżeli do powstania lub zwiększenia szkody przyczynił się bezpośrednio poszkodowany, mimo iż do powstania szkody nie przyczynili się osobiście pośrednio poszkodowani. Wynika to z zasady, iż osoby uprawnione z przepisu art. 446 k.c. nie mogą znajdować się w lepszej sytuacji prawnej aniżeli sam poszkodowany.

Z punktu widzenia związku przyczynowego przyczynienie się poszkodowanego do szkody ma miejsce wówczas, gdy jego zachowanie się jest adekwatną współprzyczyną powstania szkody lub jej zwiększenia. Skutek następuje przez współdziałanie dwóch przyczyn, z których jedna pochodzi od zobowiązanego, a druga od poszkodowanego. Podkreślenia wymaga stwierdzenie, iż aby uzasadnionym było przyjęcie działania lub zaniechania poszkodowanego za przyczynienie się do powstania lub zwiększenia szkody, pomiędzy tym działaniem lub zaniechaniem a powstaniem lub zwiększeniem szkody musi zachodzić adekwatny związek przyczynowy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 1980 r., II CR 166/80, LEX nr 8242, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 1972 roku, II PR 164/72, LEX 7098).

W ocenie Sądu, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, zachodzą podstawy do przyjęcia przyczynienia się poszkodowanego na poziomie 60 % , a tym samym do zastosowania art. 362 k.c. i zmniejszenia należnego powodom zadośćuczynienia, a w przypadku powódki J. S. również i odszkodowania, o którym mowa w art.446 § 3 k.c. tj. z tytułu pogorszenia sytuacji życiowej.

Uwzględniając stanowisko pełnomocnika strony powodowej, zaprezentowane w uzasadnieniu złożonych pozwów, iż w przypadku powódki J. S. zasadne jest zasądzenie zadośćuczynienia za śmierć osoby najbliższej w kwocie 70.000 zł, a w przypadku powodów A. S. i G. S. kwot po 50.000 zł oraz uwzględniając stopień przyczynienia się poszkodowanego na poziomie 60 % , Sąd orzekł jak w punktach 1, 7, i 13 wyroku, oddalając w pozostałym zakresie wniesione powództwa jako nieuzasadnione.

O odsetkach ustawowych w odniesieniu do każdego z powodów sąd orzekł w oparciu o treść art. 481 k.c., zasądzając je we wszystkich przypadkach od dnia 22.07.2011r. tj. zgodnie z żądaniem pozwu jako, że w piśmie z dnia 21 czerwca 2011 r. skierowanym do pozwanego ubezpieczyciela w toku likwidacji szkody powodowie, sprecyzowali swoje roszczenia, a pozwany miał obowiązek zlikwidować szkodę w terminie 30 dni.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach, o których mowa w punkcie 4 wyroku stanowił natomiast przepis art. 100 k.p.c., który przewiduje zasadę stosunkowego rozłożenia kosztów. Polega ona na rozłożeniu kosztów między stronami odpowiednio do wysokości, w jakiej zostały poniesione oraz stosownie do wyniku sprawy tj. stopnia uwzględnienia i nieuwzględnienia żądań.

Z porównania łącznej kwoty dochodzonej przez powódkę J. S. w niniejszej sprawie (60.000 zł) z kwotą zasądzoną (36.000 zł) wynika, iż powódka J. S. wygrała sprawę w 60%. Łącznie koszty postępowania w sprawie wyniosły 7.568,00 zł, a złożyły się na nie:

po stronie powódki: opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 3.600 zł ustalone na podstawie § pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163 poz. 1349 z późn. zmianami);

- po stronie pozwanego: opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 3.600 zł ustalone na podstawie § pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163 poz. 1349 z późn. zmianami);

- zaliczka na biegłego w kwocie 334,00 zł.

Ponieważ powódka J. S. poniosła koszty w wysokości 3.617,00 zł, a powinna je ponieść w kwocie 3.027,20 zł (40% x 7.568,00,00 zł), to zgodnie z treścią art. 100 k.p.c. pozwany (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. powinien jej zwrócić kwotę 590,00 złotych tytułem zwrotu poniesionych kosztów procesu (3.617,00 zł – 3.027,00 zł).

Mając na uwadze zasadę stosunkowego rozłożenia kosztów oraz przepis art. ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2016 poz. 623) Sąd orzekł jak w punkcie 6 wyroku, nakazując pobrać na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz. :

- od pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1.800,00 zł tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu i kwotę 986,00 zł tytułem zwrotu wydatków na opinie biegłych od uwzględnionej części powództwa,

- od powódki J. S. kwotę 1.200,00 zł tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu i kwotę 657,00 zł tytułem zwrotu wydatków na opinie biegłych od oddalonej części powództwa.

Z uwagi na sytuację materialną powódki J. S., Sąd na podstawie art. 102 k.p.c orzekł jak w punkcie 5 wyroku.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach, o których mowa w punkcie 10 wyroku stanowił natomiast przepis art. 100 k.p.c., który przewiduje zasadę stosunkowego rozłożenia kosztów. Polega ona na rozłożeniu kosztów między stronami odpowiednio do wysokości, w jakiej zostały poniesione oraz stosownie do wyniku sprawy tj. stopnia uwzględnienia i nieuwzględnienia żądań.

Z porównania łącznej kwoty dochodzonej przez powoda G. S. w niniejszej sprawie (30.000 zł) z kwotą zasądzoną (20.000 zł) wynika, iż powód wygrał sprawę w 67%. Łącznie koszty postępowania w sprawie wyniosły 5.168,00 zł, a złożyły się na nie:

po stronie powoda: opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2.400 zł ustalone na podstawie § pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163 poz. 1349 z póź. zmianami);

- po stronie pozwanego: opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2.400 zł ustalone na podstawie § pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163 poz. 1349 z póź. zmianami);

- zaliczka na biegłego w kwocie 334,00 zł.

Ponieważ powód G. S. poniósł koszty w wysokości 2.417,00 zł, a powinien je ponieść w kwocie 1.705,44 zł (33% x 5.168,00,00 zł), to zgodnie z treścią art. 100 k.p.c. pozwany (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. powinien mu zwrócić kwotę 712,00 złotych tytułem zwrotu poniesionych kosztów procesu (2.417,00 zł – 1.705,44 zł).

Mając na uwadze zasadę stosunkowego rozłożenia kosztów oraz przepis art. ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2016 poz. 623) Sąd orzekł jak w punkcie 12 wyroku, nakazując pobrać na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz. :

- od pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1.005,00 zł tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu i kwotę 1.027,00 zł tytułem zwrotu wydatków na opinie biegłych od uwzględnionej części powództwa,

- od powoda G. S. kwotę 495,00 zł tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu i kwotę 506,00 zł tytułem zwrotu wydatków na opinie biegłych od oddalonej części powództwa.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia punktu 11 wyroku stanowił przepis art. 102 k.p.c.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach, o których mowa w punkcie 16 wyroku stanowił natomiast przepis art. 100 k.p.c., który przewiduje zasadę stosunkowego rozłożenia kosztów. Polega ona na rozłożeniu kosztów między stronami

odpowiednio do wysokości, w jakiej zostały poniesione oraz stosownie do wyniku sprawy tj. stopnia uwzględnienia i nieuwzględnienia żądań.

Z porównania łącznej kwoty dochodzonej przez powoda A. S. w niniejszej sprawie (30.000 zł) z kwotą zasądzoną (20.000 zł) wynika, iż powód wygrał sprawę w 67%. Łącznie koszty postępowania w sprawie wyniosły 5.168,00 zł, a złożyły się na nie:

po stronie powoda: opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2.400 zł ustalone na podstawie § pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163 poz. 1349 z późn. zmianami);

- po stronie pozwanego: opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2.400 zł ustalone na podstawie § pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163 poz. 1349 z późn. zmianami);

- zaliczka na biegłego w kwocie 334,00 zł.

Ponieważ powód A. S. poniósł koszty w wysokości 2.417,00 zł, a powinien je ponieść w kwocie 1.705,44 zł (33% x 5.168,00,00 zł), to zgodnie z treścią art. 100 k.p.c. pozwany (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. powinien mu zwrócić kwotę 712,00 złotych tytułem zwrotu poniesionych kosztów procesu (2.417,00 zł – 1.705,44 zł).

Mając na uwadze zasadę stosunkowego rozłożenia kosztów oraz przepis art. ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2016 poz. 623) Sąd orzekł jak w punkcie 12 wyroku, nakazując pobrać na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz. :

- od pozwanego (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1.005,00 zł tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu i kwotę 1.027,00 zł tytułem zwrotu wydatków na opinie biegłych od uwzględnionej części powództwa,

- od powoda A. S. kwotę 495,00 zł tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu i kwotę 506,00 zł tytułem zwrotu wydatków na opinie biegłych od oddalonej części powództwa.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia punktu 17 wyroku stanowił przepis art. 102 k.p.c.

Z tych wszystkich względów, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.